

Miljökvalitetsnormer och övriga miljömål

Örnäsbäcken (NW659832-160764) utgör inte någon vattenförekomst och omfattas inte av miljökvalitetsnormer enligt förordningen om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön (2004:660).

I vattenplanen föreslås att Örnäsbäcken ska uppfylla kvalitetskrav motsvarande de miljökvalitetsnormer som skulle ha gällt om vattendraget klassats som vattenförekomst. Förslag till miljömål är god ekologisk och kemisk status 2015. Det innebär bland annat att fosforhalten ska understiga 40 µg/l (preliminär halt).

Planeringsförutsättningar med anknytning till miljökvalitetsnormer

Örnäsbäcken (NW659832-160764) tillhör avrinningsområdet Rinner till Mälaren-Görväln (SE659958-160531). Vattendraget utgör inte någon vattenförekomst och omfattas inte av miljökvalitetsnormer enligt förordningen om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön (2004:660).

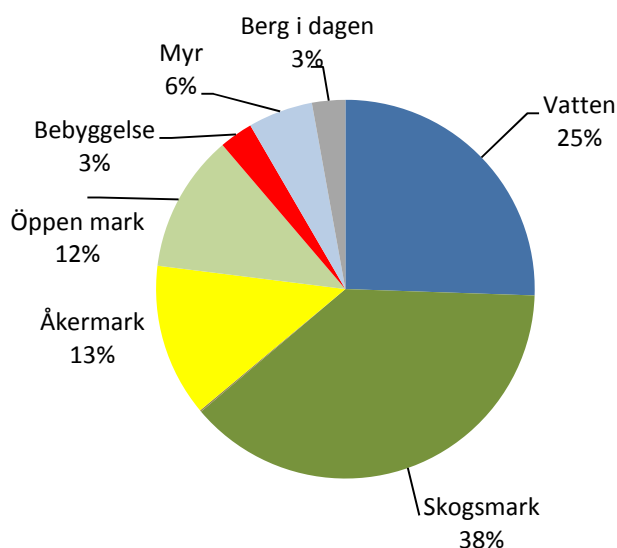
Örnäsbäcken mynnar i Lillsjön (NW659781-160790) som i sin tur avvattnas till Lillån (NW659772-160656). Lillån mynnar i Mälaren-Görväln (SE659044-160864) som utgör en preliminär vattenförekomst och ännu ingår i en större vattenförekomst med samma namn (SE659147-160765). Görväln omfattas av miljökvalitetsnormer enligt förordningen om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön (2004:660) och förordningen (2001:554) om miljökvalitetsnormer för fiskvatten (2001:554).

Beskrivning

Örnäsbäcken är den cirka 400 m långa vattendragssträcka som förbinder Örnässjön och Lillsjön. Vattendraget rinner genom en alsumpskog och mynnar mitt på Lillsjöns norra strand. Örnäsbäcken saknar tillflöden.

Avrinningsområde och markanvändning

Örnässjöns avrinningsområde omfattar cirka 3,5 km² och karakteriseras av skogsmark (38%). Själva sjön utgör en fjärdedel av ytan. Åkermark och öppen mark står drygt tio procent vardera och myr (6%), bebyggelse (3%) och berg i dagen (3%). Örnäsbäckens delavrinningsområde omfattar 0,2 km² och utgörs av skog (ca 75%) och våtmark (ca 25%). Vattendraget tillhör det stora avrinningsområdet Rinner till Mälaren-Görväln (SE659958-160531) som omfattar drygt 80 km².

Markanvändning i Örnäsbäckens avrinningsområde

Existerande skydd och förordningar

Ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO)

Örnäsbäcken utpekats som ESKO¹. Utpekandet kan motiveras av att vattendraget har god ekologisk funktion och utgör ett viktigt ekologiskt samband mellan Örnässjön och Lillsjön.

Strandskydd

Örnäsbäcken omfattas av utökat strandskydd om 300 meter.

Markavvattningsföretag

Uppgifter om markavvattningsföretag saknas².

Skyddsnivåer för enskilt avlopp

Örnäsbäcken ingår i ett större område som omfattas av hög skyddsnivå avseende miljöskydd³.

Status och naturvärden

Ekologisk och kemisk status

Uppgifter om biologi och vattenkvalitet saknas och ingen säker statusklassning har kunnat utföras. Fosforhalten bedöms ligga i samma storleksordning som ytvattenhalten i Örnässjön, det vill säga kring 35 µg/l vilket motsvarar god ekologisk status.

Naturvärden och särskilt värdefulla arter

Örnäsbäcken bedöms vara av kommunalt naturvärde. Bedömningen motiveras av att vattendraget är det enda i kommunen som uppvisar en hög grad av naturlighet samt av att det har god ekologisk funktion och utgör ett viktigt ekologiskt samband mellan Örnässjön och Lillsjön. Våtmarken (10I 9B 03)⁴ som vattendraget rinner

Objektdatablad för Örnäsbäcken, tillhörande Vattenplan för Upplands-Bro kommun

Upprättad: 2013-04-25, Anna Gustafsson, Naturvatten AB

Ändrad: 2013-10-01, Anna Gustafsson, Naturvatten AB

genom utgörs huvudsakligen av ett alkärr av sumpörttyp och bedöms vara av visst naturvärde (klass 3 av 4)⁴. Detta område utgör exempel på nyckelbiotopen *Översvämningsskog*. Uppgifter saknas om särskilt värdefulla arter.

Örnäsbäcken: Särskilt värdefulla naturtyper			
Kategori	Naturtyp	Typiska arter/signalarter	Kommentar
Limnisk nyckelbiotop	Översvämningsskog	i.u.	10I9B03*

*Våtmarksinventeringen

Örnäsbäcken: Särskilt värdefulla arter				
Organismgrupp	Art	Motiv	År	Referens

Övriga värden

-

Känslighet och hänsynsbehov

Örnäsbäcken är känslig för rensningar som påverkar vattendragets naturlighet och medför negativa konsekvenser för växt- och djurliv i vattendraget och i nedströms liggande vatten. Rensningar bör betraktas mycket restriktivt.

Örnäsbäcken är känslig för minskad beskuggning som kan medföra ökad igenväxning och påverka vattendragets biologiska värden i negativ riktning. Avverkningar nära vattendraget bör betraktas mycket restriktivt.

Identifierade miljöproblem

Vattenmyndigheten redovisar inte några identifierade miljöproblem för Örnäsbäcken.

Inga miljöproblem har identifierats i vattenplanen.

Riskbedömning

Vattenmyndigheten redovisar inte någon riskbedömning för Örnäsbäcken.

Bedömningen i vattenplanen är att ingen risk föreligger för att miljömålet för ekologisk och/eller kemisk status inte upprätthålls/uppnås.

Påverkansanalys

Vattenmyndigheten redovisar inte någon påverkansanalys för Örnäsbäcken.

Näringsämnen

Fosforbelastningen från Örnäsbäckens avrinningsområde beräknas till knappt 30 kg med ledning av ytvattenhalten i Örnässjön (ca 35 µg/l). Belastningen från Örnäsbäckens delavrinningsområde är försumbar.

Miljögifter

Inga indikationer finns på att Örnäsbäcken skulle vara påverkad av miljögifter.

Övrig påverkan

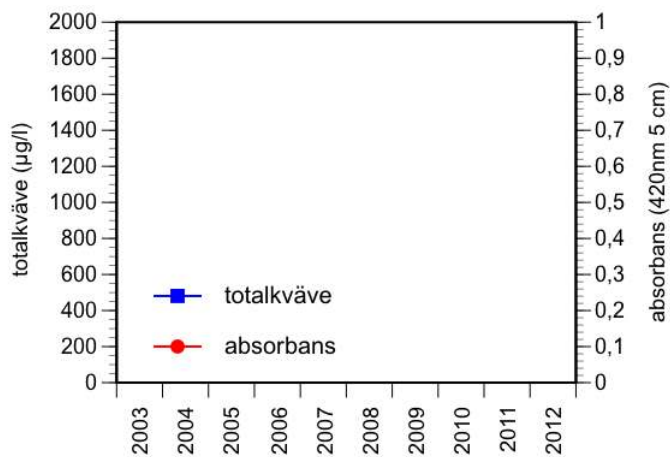
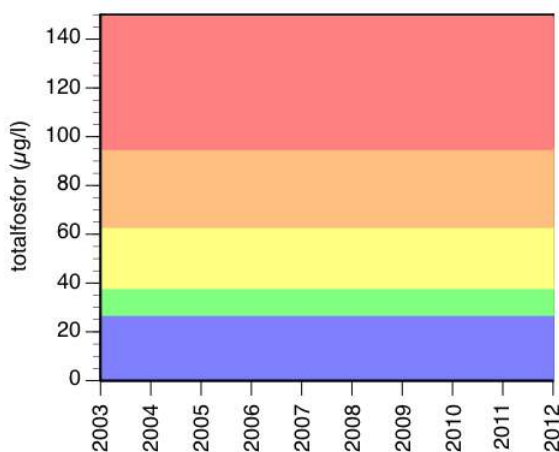
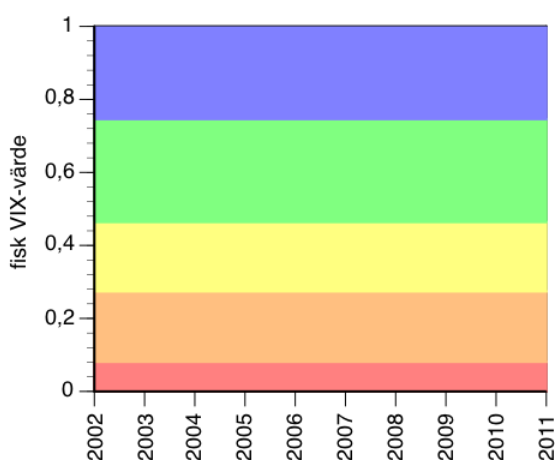
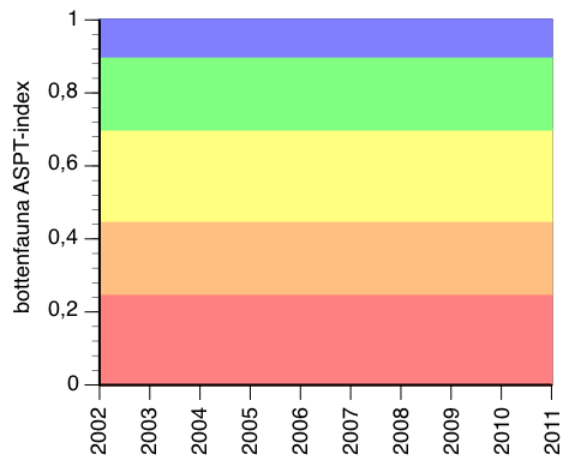
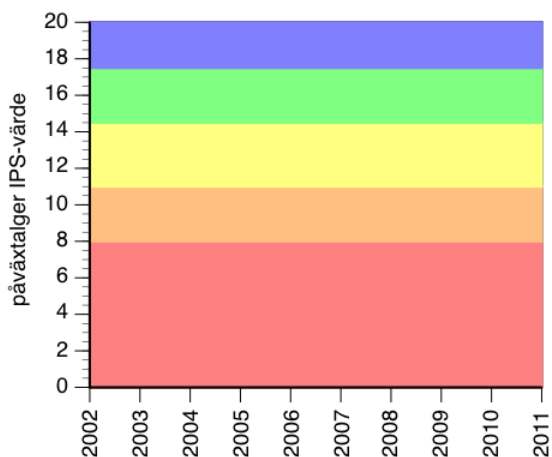
Underlag för bedömning saknas.

Åtgärdsförslag

Inga åtgärdsförslag lämnas för Örnäsbäcken.

Miljöövervakningsdata

Uppgifter om biologi och vattenkvalitet saknas. Fosforhalten i Örnäsbäcken bedöms ligga i samma storleksordning som ytvattenhalten i Örnässjön, det vill säga kring 35 µg/l. I följande figurer visas ekologisk status avseende biologiska kvalitetsfaktorer och näringsämnen. Dessutom visas ett diagram för totalkväve och absorptions. Om dataunderlag saknas är diagrammen tomma.

Figurerna ovan visar ekologisk status avseende biologiska kvalitetsfaktorer (påväxtalger, bottenfauna, fisk) och näringsämnen (totalfosfor). Färgerna motsvarar intervall för respektive statusklass (blå – hög, grön – god, gul – måttlig, orange – otillfredsställande, röd – dålig). Dessutom visas ett diagram för totalkväve och absorbans. Om dataunderlag saknas är diagrammen tomma.

Aktuellt lagrum

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2000/60/EG <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2000:327:0001:0072:SV:PDF>

Förordning (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön
<http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/20040660.htm>

Förordning (2001:554) om miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten
<http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/20010554.HTM>

MILJÖBALK (1998:08) <http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19980808.HTM>

Miljöbalken 3kap 3 § (Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden, Skydd av ekologiskt särskilt känsliga områden, ESKO)

Miljöbalken 7 kap 13-18 §§ (Skydd av områden, Strandskyddsområde)

Referenser

¹Upplands-Bro kommun. 2011. ÖP 2010 Översiktsplan för Upplands-Bro kommun. Antagandehandling 2011-11-09.

²Asplund, Ö. 1976. Sänkta och utdikade sjöar i Stockholms län. Länsstyrelsen i Stockholms län, Planavdelningen, Naturvårdsenheten 1975:2.

³Upplands-Bro kommun. 2009. Policy för enskilt avlopp. Antagen av bygg- och miljönämnden 2009-04-21, §28.

⁴Länsstyrelsen i Stockholms län. 1997. Våtmarksinventering i Stockholms län. Miljövårdsenheten, Länsstyrelsen i Stockholms län. Rapport nr 1997:1.

Övriga källor/referenser:

Artportalen. <http://artportalen.se/>

SMHI Vattenweb <http://vattenwebb.smhi.se/>

Vatteninformationsystem Sverige. <http://www.viss.lst.se/>